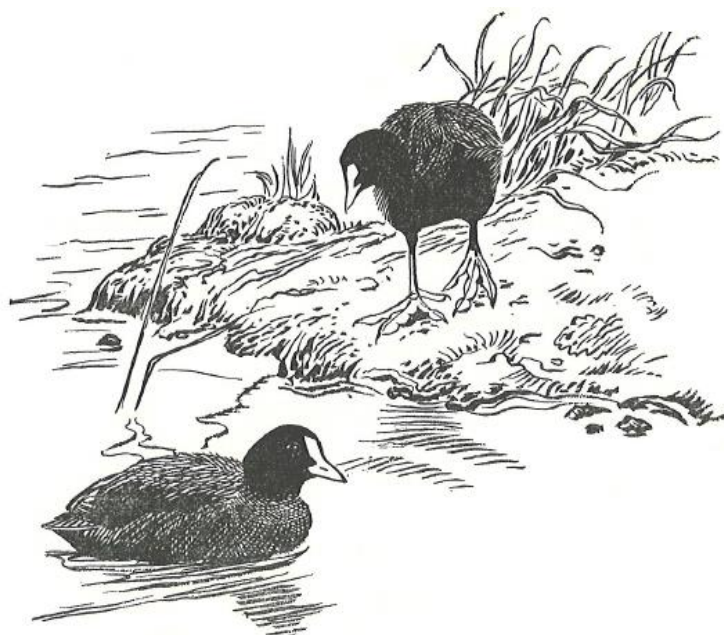

Natuurmonumenten

**RESULTATEN VAN BROEDVOGELINVENTARISATIES IN
BINNEN- EN BUITENDIJKSE TERREINEN
VAN NATUURMONUMENTEN BIJ
RIVIER DE EEM IN 2013**

**RESULTATEN VAN BROEDVOGELINVENTARISATIES IN
BINNEN- EN BUITENDIJKSE TERREINEN
VAN NATUURMONUMENTEN BIJ
RIVIER DE EEM IN 2013**

Marc van Houten

VOGELWERKGROEP HET GOOI EN OMSTREKEN
Hilversum, 2013 Uitgave: 222

© Copyright 2013 - Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken Hilversum.
Overname van gegevens is alleen toegestaan met bronvermelding en na schriftelijke toestemming van de
Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken.

‘(...) rekt vogels tot zijn vrienden.’

Over neurowetenschapper Willem Hendrik Gispen
Oud-rector magnificus, honorair universiteitshoogleraar
In *Het geluk van de ijsvoegel*
2013

INHOUD

Blz.

	SAMENVATTING	
1	INLEIDING	11
2	OPPERVLAKTE, TERREINBESCHRIJVING EN BEHEER	11
	2.1 Buitenvaart Noord	11
	2.2 Buitenvaart Zuid	11
	2.3 Zwarte Noord	12
	2.4 Bruggematen	12
	2.5 Wolkenberg	12
3	METHODE	13
4	WEERSOMSTANDIGHEDEN	14
5	RESULTATEN	15
	5.1 Buitenvaart Noord	15
	5.1.1 Toelichting bij de broedvogelsoorten	15
	5.1.2 Waarnemingen van niet-broedvogels	16
	5.1.3 Andere waarnemingen	18
	5.2 Buitenvaart Zuid	18
	5.2.1 Toelichting bij de broedvogelsoorten	18
	5.2.2 Waarnemingen van niet-broedvogels	19
	5.2.3 Andere waarnemingen	22
	5.3 Zwarte Noord	22
	5.3.1 Toelichting bij de broedvogelsoorten	22
	5.3.2 Waarnemingen van niet-broedvogels	23
	5.3.3 Andere waarnemingen	24
	5.4 Bruggematen	24
	5.4.1 Toelichting bij de broedvogelsoorten	24
	5.4.2 Waarnemingen van niet-broedvogels	25
	5.4.3 Andere waarnemingen	25
	5.5 Wolkenberg	25
	5.5.1 Toelichting bij de broedvogelsoorten	26
	5.5.2 Waarnemingen van niet-broedvogels	26
	5.5.3 Andere waarnemingen	27
6	DANKZEGGING	27
7	GERAADPLEEGDE LITERATUUR	28

BIJLAGEN

- Bijlage 1 Soorten en territoria van broedvogels van de Buitenvaart Noord in 2013, 2012, 2011, 2010, 2009, 2008, 2007, 2006, 2005, 2004, 2003 en 2002.
- Bijlage 2 Soorten en territoria van broedvogels van de Buitenvaart Zuid in 2013, 2012, 2011, 2010, 2009, 2008, 2007, 2006 en 2005.
- Bijlage 3 Soorten en territoria van broedvogels van de Zwarte Noord in 2013, 2012, 2011, 2010, 2009, 2008, 2007 en 2006.
- Bijlage 4 Soorten en territoria van broedvogels van de Bruggematen in 2013, 2012, 2011, 2010, 2009 en 2008.
- Bijlage 5 Soorten en territoria van broedvogels van de Wolkenberg in 2013, 2012, 2011, 2010 en 2009.
- Bijlage 6 Territoriakaarten per soort in 2013.
- Buitenvaart Noord
 - Buitenvaart Zuid
 - Zwarte Noord
 - Bruggematen
 - Wolkenberg

SAMENVATTING

Dit rapport geeft de resultaten weer van een in 2013 uitgevoerde broedvogelinventarisatie in de binnen- en buitendijkse reservaten van Natuurmonumenten langs rivier de Eem.

In de Buitenvaart Noord is het voorkomen van 9 verschillende broedvogels vastgesteld, wat laag is voor dit gebied. Hiervan komen 2 soorten van de Rode Lijst voor, Grutto met 10 paren en Tureluur, 2 paren. Een kolonie Kluten met 11 paren is opmerkelijk te noemen.

In de Buitenvaart Zuid hebben 16 soorten broedvogels gebroed. Rode Lijst soorten zijn Slobeend, 1 paar, Grutto, 11 paren en Tureluur met 5 paren. Het totaal aantal territoria is het laagste in 9 jaar broedvogelonderzoek.

In de Zwarte Noord zijn net als in 2012 12 broedvogelsoorten gekarteerd. Slobeend met 3 paren, Grutto 16 paren en 5 paren Tureluur zijn soorten van de Rode Lijst. De Kuifeend doet het met 3 paren opvallend goed.

Dit jaar zijn in de Bruggematen 7 soorten broedvogels vastgesteld, tegen 11 in 2012. Onder de broedvogelsoorten bevinden zich twee soorten van de Rode Lijst, 5 paren Grutto en Tureluur met 4 paren.

In de Wolkenberg zijn dit jaar 8 broedvogelsoorten vastgesteld, net als vorig jaar. Hieronder bevinden zich geen soorten van de Rode Lijst. Aan primaire weidevogels komen hier alleen Scholekster met 1 paar en 3 paren Kievit voor.

INLEIDING

Met deze publicatie wordt de reeks verslagen voortgezet over de monitoring van de broedvogels in de natuurreservaten van Natuurmonumenten langs rivier de Eem. Het betreft de volgende binnen- en buitendijkse terreinen: Buitenvaart Noord, Buitenvaart Zuid, Zwarte Noord, Bruggematen en Wolkenberg.

1. OPPERVLAKTE, TERREINBESCHRIJVING EN BEHEER

De totale geïnventariseerde oppervlakte in de vijf gebieden is gelijk gebleven aan die van voorgaande jaren. In 1999 werd gestart in de Buitenvaart Noord (15,5 ha) en in 2005 kwam daar de Buitenvaart Zuid (28 ha) bij. Een jaar later, in 2006, werd de Zwarte Noord (11 ha) meegeteld en in 2008 de Bruggematen (6 ha). De Wolkenberg (13 ha) tenslotte in 2009.

In de objecten Buitenvaart Noord, Buitenvaart Zuid en de Zwarte Noord geldt een weidevogeldoelstelling, in de Bruggematen en Wolkenberg een botanische.

1.1 Buitenvaart Noord (15,5 ha)

Als grasland valt de Buitenvaart Noord onder het type nat schraalgrasland, die van elkaar worden onderscheiden door enkele sloten met rietkragen. Aan de noordzijde ligt een ondiepe plas met slikranden.

De aanvoerpijp voor het water dat via een zgn. Vopo-pomp kan worden opgepompt, is vernieuwd. Aan de westzijde zijn greppelpijpen vervangen. Om de openheid te garanderen is op een aantal plaatsen ruigte verwijderd.

Vanaf half mei liepen er 30 schapen op een perceel midden in het gebied.

Ook dit jaar vielen twee percelen aan de zuidkant op door hun boterbloemrijke vegetatie. In de twee noordelijke kavels stonden minder van deze planten als 'normaal'.

1.2 Buitenvaart Zuid (28 ha)

Dit terrein is duidelijk herkenbaar als Eemuiterswaard. De percelen worden van elkaar gescheiden door sloten en een aantal dwarsdammen. Het object heeft veel microreliëf. Aan de voet van de Zomerdijk liggen enkele plas-dras landjes. Aan de zuidzijde hebben twee geulen aansluiting op rivier de Eem, waardoor gebiedsvreemd water het gebied kan binnendringen. Smalle rietstroken zijn langs de Eem en Buitenvaart te vinden. Aan de oostrand staan een paar kleine wilgen.

Buitenvaart Zuid is onderhevig geweest aan uitgebreide baggerwerkzaamheden. Alle sloten zijn eenzijdig gebaggerd, gefaseerd in tijd, en vanaf de andere zijde uitgemaaid wat de openheid ten goede komt. Nabij het noordelijke plasje, langs de Zomerdijk, was de sloot geheel dichtgeslibd, met een verstoorde waterhuishouding tot gevolg. Dit is weer geoptimaliseerd en daarbij is rond het plasje veel vegetatie verdwenen.

De drie noordelijk gelegen percelen stonden tijdens de vierde telronde, op 25 mei, vol met Boterbloemen. Ook dit jaar vielen er twee percelen aan de zuidkant op door hun boterbloemrijke vegetatie.

Op twee verschillende percelen graasden op 25 mei elf en veertien stuks roodbont jongvee. Vier paarden werden die dag op een ander veld gezien. Op het schiereiland in het zuiden verbleven de tweede helft van mei ongeveer honderd schapen.

2.3 Zwarte Noord (11 ha)

Dit buitendijkse onderzoeksgebied bestaat uit nat grasland, met name het zuidelijke deel staat periodiek plas-dras. In het noordoostelijk deel ligt een kleine ondiepe plas met wat slikranden.

Op 12 mei waren circa 45 schapen op een perceel aanwezig en op het ernaast gelegen land zes roodbonte pinken. Dit jaar waren veel boterbloemen zichtbaar op het perceel waar ook de plas aanwezig is.

2.4 Bruggematen (6 ha)

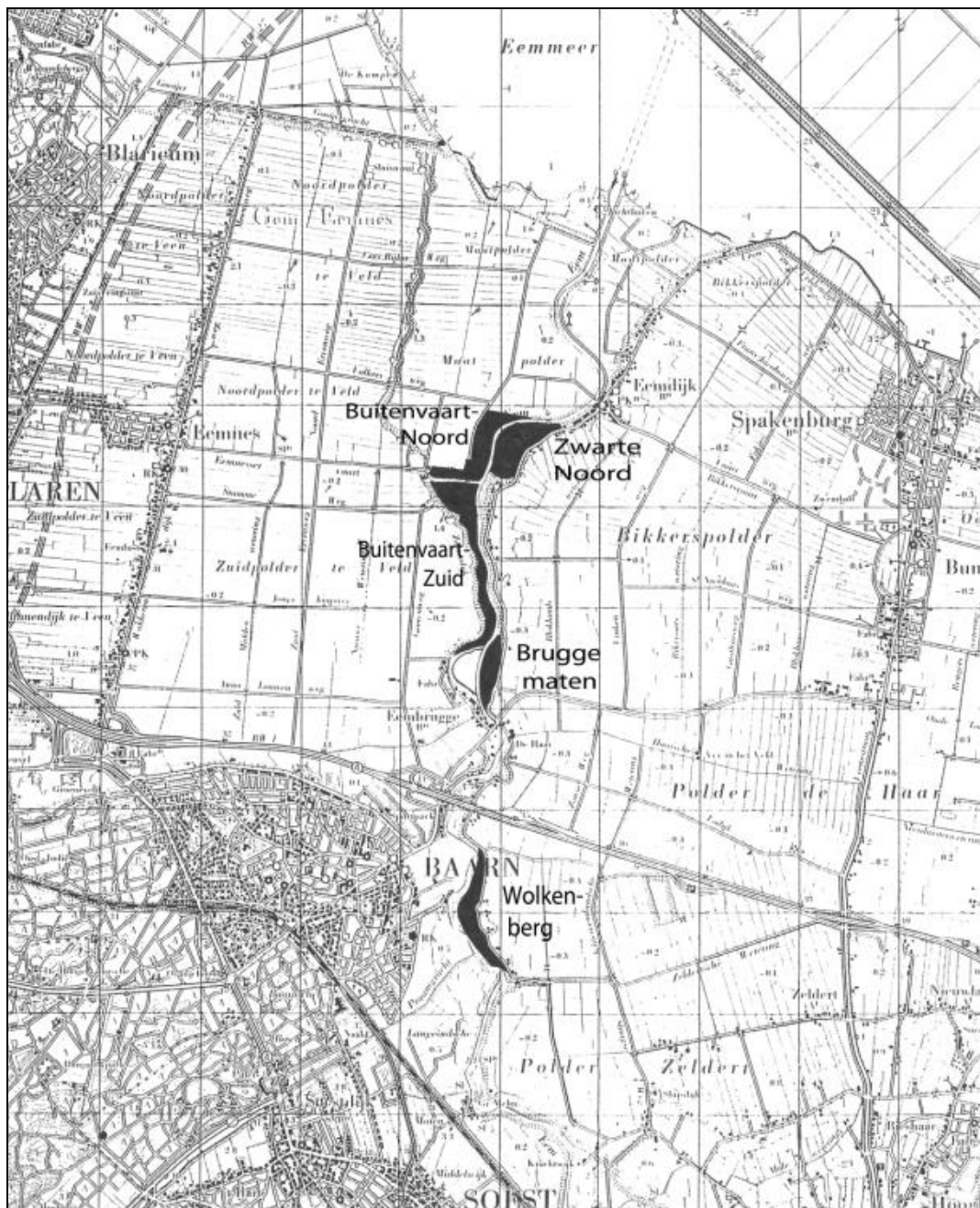
Dit gebied maakt als Eemuiterswaard deel uit van het buitendijkse systeem. Een populier in het noordelijk deel is omgezaagd, stammen liggen er nog opgestapeld. Bosschages zijn verwijderd. Het areaal kort begraasd grasland lijkt toe te nemen (ganzen). Tijdens de teldagen werd geen grazend vee in de Bruggematen waargenomen.

2.5 Wolkenberg (13 ha)

Het grootste deel van deze uiterwaard bestaat uit soortenarm cultuurgrasland, met hier en daar kamgrasweiden. Aan de noordzijde is een steil aflopende diepe plas met op sommige plaatsen een smalle rietstrook en pitrus. Iets zuidelijker liggen twee verlande voormalige kleiputten, rietveldjes en wat plas-dras landjes. Rond de putten staat laag riet, biezen en zegge. Langs de Eem staat een reeks wilgen.

Op 25 april verbleven zeven roodbonte pinken op een zuidelijk gelegen perceel. Vanaf 12 mei zijn ongeveer 27 schapen op het noordelijkst gelegen veld ingeschaard en twee jonge koeien op een zuidelijk perceel. Op 27 mei werd opgemerkt dat een centraal gelegen grasland gemaaid was.

Figuur 1. Ligging en begrenzing van de geïnventariseerde gebieden in 2013.

3. METHODE

De inventarisatiemethode en interpretatie van de verzamelde gegevens zijn gelijk met die van voorgaande jaren. In elk gebied zijn vijf ronden gelopen. Buitenvaart Noord en -Zuid zijn altijd op dezelfde dag geteld. Zwarte Noord, Bruggematen en Wolkenberg werden ook op een dag onderzocht.

De inventarisatiedata, tijd en telduur zijn vermeld in Tabel 1.

Uit praktische overwegingen is altijd in de vroege morgenuren geïnventariseerd, het begintijdstip viel globaal samen met zonsopkomst.

Tabel 1. Veldbezoeken, inventarisatietijd en telduur in de Buitenvaart Noord en -Zuid, de Zwarte Noord, Bruggematen en Wolkenberg in 2013.

	BUITENVAART NOORD		BUITENVAART ZUID	
Datum	Inventarisatietijd	Telduur (in min.)	Inventarisatietijd	Telduur (in min.)
06-04	7:00-8:10 uur	70	8:15-10:00 uur	105
20-04	6:35-8:00 uur	85	8:05-9:45 uur	100
11-05	6:05-7:10 uur	65	7:15-9:00 uur	105
25-05	5:45-6:45 uur	60	7:05-8:45 uur	100
06-06	5:30-6:10 uur	40	6:30-7:40 uur	70
Totaal		320		480

	ZWARTE NOORD		BRUGGE-MATEN		WOLKENBERG	
Datum	Inventarisatietijd	Telduur (in min.)	Inventarisatietijd	Telduur (in min.)	Inventarisatietijd	Telduur (in min.)
07-04	7:15-8:20 uur	65	8:35-9:25 uur	50	9:35-10:30	55
21-04	6:35-8:15 uur	100	8:25-9:10 uur	45	9:30-10:15	45
12-05	6:00-7:10 uur	70	7:25-8:20 uur	55	8:30-9:25	55
27-05	5:30-6:35 uur	65	6:45-7:35 uur	50	7:45-8:45	60
07-06	5:20-6:10 uur	50	6:30-7:10 uur	40	7:25-8:25	60
Totaal		350		240		275

In 2013 is 5:20 uur besteed aan inventarisatietijd in Buitenvaart Noord, in Buitenvaart Zuid 8:00 uur, Zwarte Noord 5:50 uur, Bruggematen 4:00 uur en Wolkenberg 4:35 uur.

4. WEERSOMSTANDIGHEDEN

De winter van 2013 duurde lang en was schraal en droog. Het koude weer dat zo kenmerkend was geweest voor maart, met een gemiddelde temperatuur van 2,5 °C, tegen normaal 6,2 °C, zette zich in het eerste deel van april voort. De lente diende zich pas aan rond het midden van deze maand.

Ook mei was een koele maand met een gemiddelde temperatuur van 11,5 °C tegen een langjarig gemiddelde van 13,1 °C. Ook juni was te koud, 15,3 °C tegen 15,6 °C normaal.

De weersomstandigheden waren voor de inventarisator in het algemeen goed, maar soms nogal koud.

5. RESULTATEN

5.1 BUITENVAART NOORD

Alweer het vijftiende jaar dat de Buitenvaart Noord bezocht wordt. In 2013 vestigden zich negen broedvogelsoorten, in 2012 waren dat er dertien (Van Houten 2012). Het Waterhoen is na drie jaar weer terug. Bergeend, Slobeend, Scholekster, Witte Kwikstaart en Kleine Karekiet konden niet als broedvogel worden gekarteerd. Het aantal van 42 territoria is op één jaar na (2010) het laagste ooit. Het aantal soorten, negen, is nog nooit zo laag geweest (Bijlage 1).

Er waren twee broedvogelsoorten van de Rode Lijst (Van Beusekom *et al.* 2005) Grutto en Tureluur.

5.1.1 Toelichting bij de broedvogelsoorten

Krakeend 2 territoria

Dit is het derde jaar op rij dat er twee territoria van de Krakeend in dit telgebied aanwezig zijn.

Wilde Eend 2 territoria

De Wilde Eend is gekelderd van zes broedgevallen in 2012 naar twee dit jaar. Families zijn niet waargenomen.

Waterhoen 1 territorium

Na drie jaar van afwezigheid werd de soort op 25 mei gezien.

Meerkoet 3 territoria

De Meerkoet is blijven staan met drie broedsels. De rijke jaren van meer dan tien territoria lijken voorbij. Ook van deze soort zijn er geen jonge vogels waargenomen.

Kluut 11 territoria

Nog nooit zijn er zoveel broedgevallen van de Kluut in de Buitenvaart Noord gekarteerd. Vorig jaar al een record met acht territoria, dit jaar een kolonie van elf nesten. Hoewel er voldoende geschikte broedruimte rond de plas lijkt te zijn, is het een relatief compacte kolonie. Tijdens de vierde telronde, op 25 mei, werden er drie families gezien, met 2x een en 1x twee pullen. Nog geen week later, op 30 mei foerageerden er 20 volwassen vogels en 21 pullen op het slik, terwijl er nog drie vogels op het nest leken te zitten. Op 17 juni tenslotte werden er tien volwassen Kluten en achttien 18 pullen waargenomen.

Kievit 10 territoria

Deze soort is iets gedaald, van twaalf territoria in 2012 naar tien dit jaar. Vanaf de Eemdijk zijn (de) nesten gelokaliseerd. Tijdens de vierde telronde alarmeerden er vier paar.

Grutto 10 territoria

Door de jaren heen is de Grutto redelijk stabiel gebleven, dit jaar tien paar, in 2012 twaalf paar. Op 25 mei gingen er 16 alarmerende vogels de lucht in.

Tureluur 2 territoria

Deze soort is afgenomen van vijf paar in 2012 naar twee dit jaar. Vier alarmerende paren werden op 25 mei waargenomen. Mogelijk zaten hier vogels van buiten het gebied tussen.

Rietgors 1 territorium

Dit jaar het laagste aantal territoria van de Rietgors. De hoge aantallen van 2002 en 2003, met elk acht paar, lijken ver weg.

5.1.2 Waarnemingen van niet-broedvogels

Blauwe Reiger Een voor de Buitenvaart Noord niet alledaagse soort werd op 6 april waargenomen. Op 25 mei werd een overvliegend exemplaar gezien.

Lepelaar Op 11 mei werden er twee keer overvliegende Lepelaars gezien. Eerst een enkele vogel en later twee exemplaren die richting zuid vlogen.

Grauwe Gans Vier paar Grauwe Ganzen hielden zich op 20 april in het gebied op. Vier paar liepen op 25 mei te grazen.

Nijlgans Tijdens de ronde van 14 mei vloog een luid roepende Nijlgans laag over het gebied.

Bergeend Tijdens de telling van 11 mei werden er twee paartjes langs de plas waargenomen. Een rustend paartje werd op 20 april gezien. Op 25 mei een solitair vrouwtje in het zuiden.

Smient Smienten werden op 6 april in verschillende groepjes gezien: met 2x twintig, 33, 45 en 47 exemplaren. Op 20 april was er nog maar een enkel rustend paartje over.

Wintertaling Langs de noordelijke plasrand was op 20 april een paar Wintertaling aan het foerageren, een ander paar werd in een sloot gezien.

Soepeend Een wit vrouwtje werd op 20 april waargenomen.

Pijlstaart Een mannetje van deze prachtige soort werd op 6 april gezien.

Slobeend Twee rustende Slobeenden werden op 20 april gespot in de Buitenvaart Noord.

Bruine Kiekendief Een laag vliegend mannetje werd op 6 april waargenomen.

Fazant Een haan was op 25 mei aan het foerageren in het smalle zuidelijk deel.

Scholekster Opvallend weinig Scholeksters dit jaar. Alleen op 11 mei werd een foeragerend paartje tussen een dertigtal schapen waargenomen.

Kluut Op 6 april foerageerden er tien Kluten in de plas.

Kleine Plevier Twee Kleine Plevieren foerageerden langs de plas op 6 april.

Kemphaan Tijdens de telling van 6 april werden er 19 foeragerende Kemphanen gesignaleerd. Hiertussen liep een opvallende haan. De vogel was grotendeels wit met enkele donkere vlekjes.

Watersnip Tijdens de eerste telronde, op 6 april, vlogen er twee groepjes Watersnip van drie en zes exemplaren op.

Grutto Achttien Grutto's foerageerden op 6 april in de plas, op 20 april waren dit er 53.

Zwarte Ruiters Vier bekoorlijke Zwarte Ruiters in bijna prachtkleed foerageerden op 20 april langs de plas.

Groenpootruiter Een Groenpootruiter zien betekend feest! Op 20 april werd een foeragerende vogel in de plas gesignaleerd.

Kokmeeuw Een club van 42 Kokmeeuwen was op 20 april in de plas aanwezig.

Stormmeeuw Twee Stormmeeuwen werden op 6 april op het slik gezien.

Postduif Vier druk foeragerende Postduiven bevonden zich op 20 april in het telgebied. Op 25 mei waren dit er twee.

Boerenzwaluw Vanaf de tweede telronde, op 20 april, werd tijdens elke telling Boerenzwaluwen waargenomen.

Zwarte Kraai Vanaf een weidepaaltje overzag een Zwarte Kraai op 6 april het noordelijk deel van het telgebied.

5.1.3 Andere waarnemingen

Haas Drie Hazen werden op 20 april gezien. Op 25 mei waren dit er zes.

5.2 BUITENVAART ZUID

Net als vorig jaar zijn in het teljaar 2013 zestien soorten broedvogels in de Buitenvaart Zuid vastgesteld. Fuut, Canadese Gans en Rietzanger zijn na een paar jaar van afwezigheid weer terug. Grauwe Gans, Zomertaling en Bosrietzanger vonden het gebied niet aantrekkelijk genoeg om zich weer te vestigen. Het aantal territoria is met 66 het laagste ooit (Bijlage 2). Slobeend, Grutto en Tureluur zijn soorten van de Rode Lijst.

5.2.1 Toelichting bij de broedvogelsoorten

Fuut 1 territorium

Vanaf de noordzijde van de Buitenvaart werd een nest gelokaliseerd in de rietkraag, gelegen aan de noordkant van de Buitenvaart Zuid. Na 2006 is hier niet meer gebroed.

Soepgans 7 territoria

Net als in 2005 hebben er dit jaar ook zeven paar Soepganzen in het telgebied gebroed. Vorig jaar waren dat er twee. Langs de Eemzijde van het zuidelijk gelegen schiereiland werden zeven nesten gevonden. Nestinhoud was: zes, zeven(2x), acht, tien(2x) en vijftien eieren.

Canadese Gans 4 territoria

Het aantal nesten van de Canadese Gans zijn nog nooit zo hoog geweest. Vorig jaar werd er niet in de Buitenvaart Zuid gebroed. Drie legsels lagen nabij de oever van de Eem, met vijf, zes en zeven eieren. Een ander nest lag meer noordelijker langs de rivier, met zes eieren.

Bergeend 1 territorium

In 2012 nog twee territoria, dit jaar een in het zuidelijk deel van het telobject. Op 25 mei werd een parend stel gezien.

Krakeend 3 territoria

Het is inmiddels bekend dat deze eend een voorkeur heeft voor broeden in de nattere delen van het gebied. Met drie broedgevallen dit jaar is het aantal gehalveerd ten opzichte van 2013.

Wilde Eend 1 territorium

Ook in dit telgebied is het opvallend dat het aantal territoria van de Wilde Eend gezakt is. Vorig jaar nog vijf paar, dit jaar nog maar een.

Slobeend 1 territorium

In het natte noordelijk deel werd een broedpaar gekarteerd.

Meerkoet 5 territoria

In de reeks van broedvogeltellingen is het aantal territoria van de Meerkoet nog nooit zo laag geweest als dit jaar. Terwijl er in 2012 nog elf broedgevallen zijn opgeteld. Ook deze soort broedt in de nattere delen van het gebied. Families zijn niet waargenomen.

Scholekster 3 territoria

Ook de Scholekster scoort dit jaar niet hoog. Het aantal van drie is laag te noemen.

Kievit 16 territoria

Zestien paar Kieviten is het gemiddelde van negen jaar broedvogeltellen in de Buitenvaart Zuid. Een gemiddeld jaar dus. Veertien broedende vogels zijn vanaf de Zomerdijk gelokaliseerd.

Grutto 11 territoria

Deze soort heeft zich (nog) niet hersteld na het lage aantal van vorig jaar. Ook dit jaar waren er elf territoria die allemaal in het noordelijk deel gekarteerd zijn. Op 25 mei gingen er 22 alarmerende Grutto's de lucht in.

Tureluur 5 territoria

Ook het aantal territoria van de Tureluur is laag in 2013. Vorig jaar nog zeven, dit jaar vijf. Samen met het jaar 2011 is dit aantal de laagste in de reeks van negen jaar broedvogels tellen.

Witte Kwikstaart 2 territoria

De Witte Kwikstaart heeft in vergelijking met vorig jaar een territorium ingeleverd. Net als in 2012 was er een broedgeval in het noordelijk deel en een op het zuidelijk gelegen schiereiland.

Rietzanger 1 territorium

Deze mooie soort had een territorium langs de rietzoom in het uiterste noorden.

Kleine Karekiet 3 territoria

De Kleine Karekiet is gezakt van vier naar drie broedgevallen. Allemaal in de noordelijke rietkraag.

Rietgors 2 territoria

Langs de Buitenvaart werden twee territoria opgemerkt. In 2012 nog maar een enkel paar.

5.2.2 Waarnemingen van niet-broedvogels

Knobbelzwaan Een paartje werd op 25 mei gezien.

Kolgans Vijftien Kolganzen zijn op 20 april waargenomen. Een individuele vogel was op het schiereiland in het zuiden aanwezig op 25 mei.

Grauwe Gans Op 6 april werd een schuwe familie met acht kuikens geteld. Tijdens de tweede telronde, op 20 april, zeven exemplaren en nog een familie met zes pullen. De ronde van 25 mei bracht twee families voort.

Canadese Gans Tijdens de eerste telronde, op 6 april, zijn drie Canadese Ganzen waargenomen. Op het zuidelijke schiereiland verbleven op 11 mei achttien exemplaren van deze soort. Op 25 mei werden twee families waargenomen.

Soepgans Acht Soepganzen zijn op 11 mei geteld. Vijf opvallende witte ganzen zijn op 25 mei gezien.

Nijlgans Op 6 april werd een paartje Nijlgans gezien. Op 25 mei zijn twee afzonderlijke paartjes en een enkele vogel geteld.

Bergeend Een magistraal aanblik gaven vijf overvliegende Bergeenden, schitterend in de zon, op 6 april.

Smient Verdeeld over de hele Buitenvaart Zuid werden op 6 april 65 Smienten geteld. Op 20 april waren dit er 35. Deze vogels zochten de nattere delen binnen het gebied op.

Krakeend Drie mannetjes en twee vrouwtjes Krakeend werden op 20 april gespot.

Wintertaling Op 20 april waren er twaalf Wintertalingen binnen de grenzen van het gebied aanwezig.

Zomertaling De enige waarneming van deze eend was op 20 april. Een mannetje werd in de zuidelijke slenk gezien.

Slobeend Twee solitaire mannetjes zijn op 20 april genoteerd.

Buizerd Een vogel vloog op 6 april richting noord.

Torenvalk Deze soort is niet meer 'alledaags' in de Eempolders. Goed was de waarneming van een biddend mannetje op 11 mei en een exemplaar op 25 mei.

Waterhoen Buiten de datumgrenzen voor het aannemen van een territorium, werd op 6 april een Waterhoen vanuit de noordelijke rietzoom gehoord.

Meerkoet Een opvallende groep van 25 grazende Meerkoeten verbleven op 20 april op het zuidelijke schiereiland.

Kluut Een voedselzoekende vogel werd op 25 mei in het noordelijk slik gezien.

Bontbekplevier Een foeragerend mannetje werd op 6 april in de noordelijke plas aan de voet van de Zomerdijk waargenomen.

Watersnip Op 6 april werden langs een slootkant minimaal zeven Watersnippen opgemerkt. Drie ontdekte vogels op 20 april.

Grutto Een mooie groep van 378 Grutto's werd op 6 april geteld. De vogels stonden merendeels in de plas te slapen. Op 20 april waren dit er 62 exemplaren.

Wulp Twee overvliegende Wulpen werden op 6 april gezien, 28 soortgenoten verbleven die dag in de noordelijk gelegen plas. Op 20 april zijn vier foeragerende vogels nabij de slenk gezien.

Oeverloper Een foeragerend exemplaar is op 6 april langs de zuidelijke slenk gespot, op 20 april nog een solitaire vogel. Mogelijke paren zijn, in vergelijking met 2012, niet waargenomen.

Kokmeeuw Twaalf Kokmeeuwen verbleven op 11 mei op een slikplaat in het noorden van het gebied.

Houtduif Vier Houtduiven werden op 6 april in het gebied opgemerkt en drie op 11 mei.

Postduif Twee foeragerende Postduiven werden op 11 mei gezien.

Gierzwaluw Drie jagende Gierzwaluwen werden vanaf de eerste telronde, op 6 april waargenomen.

Boerenzwaluw Ook dit teljaar zijn vanaf de eerste telling Boerenzwaluwen waargenomen, daarna elke telronde.

Huiszwaluw Hetzelfde geldt voor deze soort.

Pimpelmees Een zwervend exemplaar werd op 11 mei in de rietzoom langs de Eem opgemerkt.

Gaai Gaaien zie je niet veel in de Eempolders. Zes overvliegende exemplaren van oost naar west, op 6 april is daarom apart te noemen.

Kauw Zes scharrelende Kauwen in de Buitenvaart Zuid op 6 april.

Spreeuw Tijdens elke telronde zijn Spreeuwen in het gebied waargenomen, met een maximum van 35 exemplaren.

Putter Putters worden regelmatig gezien in de open velden van het Eemland. Op 6 april zeven overvliegende vogels en op 11 mei twee vogels aan de grond in de noordwest hoek van het telgebied.

Kneu Een mannetje Kneu in de ochtendzon op een weidepaaltje was fraai te zien op 25 mei.

5.2.3 Andere waarnemingen

Haas Op 6 april werden acht Hazen geteld en op 20 april tien exemplaren. Zes exemplaren zijn op 11 mei gezien, en vijf op 25 mei. Acht stuks tenslotte op 6 juni.

Mol Als traditie zijn er ook dit teljaar molshopen zichtbaar geweest.

5.3 ZWARTE NOORD

In de Zwarte Noord zijn net als in 2012 twaalf broedvogelsoorten vastgesteld. Nieuw zijn Grauwe Gans en Canadese Gans. Bergeend en Waterhoen konden dit jaar niet worden gekarteerd. Het totaal aantal territoria is 52, tien minder dan vorig jaar (Bijlage 3). Soorten van de Rode Lijst zijn Slobeend, Grutto en Tureluur.

5.3.1 Toelichting bij de broedvogelsoorten

Grauwe Gans 1 territorium

Tijdens de eerste telronde op 7 april werd een nest met eieren op een klein eilandje in een sloot opgemerkt. In acht jaar broedvogels inventariseren is dit (pas) het eerste broedgeval van deze soort.

Canadese Gans 1 territorium

Vlakbij het nest van de Grauwe Gans lag vanaf 21 april het nest van de Canadees. Op 21 mei werd een familie met 5 pullen waargenomen.

Krakeend 1 territorium

Dit jaar een broedgeval van de Krakeend, vorig jaar nog drie.

Wilde Eend 1 territorium

Ook in de Zwarte Noord is deze soort achteruit gegaan. In 2012 nog drie broedgevallen, dit jaar nog maar een.

Slobeend 3 territoria

Deze soort doet het opvallend goed in het gebied. Alweer het vierde jaar met drie vastgestelde broedgevallen.

Kuifeend 3 territoria

Ook deze soort valt op door het aantal territoria. Dit jaar drie vorig jaar twee.

Meerkoet 4 territoria

De Meerkoet is gekelderd van zeven naar vier broedgevallen. Familie met pullen zijn niet waargenomen.

Scholekster 3 territorium

Dit jaar en mooi aantal van drie paar Scholekster, in 2012 nog een enkel paar.

Kievit 13 territoria

Van de dertien territoria werden er elf nesten vanaf de hoge Eemdijk gelokaliseerd. In 2012 werden er zestien gekarteerde territoria bijgeschreven.

Grutto 16 territoria

Van deze soort werden er zes nesten op afstand 'gevonden' en zestien territoria gekarteerd. Vorig jaar waren dat er zeventien. Op 12 mei werden 27 alarmerende Grutto's geteld.

Tureluur 5 territoria

Dit jaar vijf territoria en gingen er op 12 mei vijf roepende paren de lucht in.

Witte Kwikstaart 1 territorium

Vaste stek voor de soort, 'onder' de Eemdijk. Vorig jaar nog twee territoria.

5.3.2 Waarnemingen van niet-broedvogels

Knobbelzwaan Een paar verbleef op 21 april in het gebied.

Grauwe Gans Op 7 april waren twee paar Grauwe Ganzen in het noordelijk deel aan het foerageren. Tijdens de tweede telronde, op 21 april, werden meerdere clubjes van deze soort geteld: met twee, 2x vier, negen en dertien exemplaren. Bij een groep van vier exemplaren liepen zes pullen mee. Vier Grauwe Ganzen waren op 12 mei op hun hoede.

Bergeend Een paartje Bergeend werd op 12 mei gezien.

Smient Een totaal van veertig grazende Smienten werden op 7 april in de Zwarte Noord gesignaleerd. De volgende telronde, twee weken later, was er nog maar een paar over. Tijdens de derde telronde, op 12 mei, verbleef een paar in de plas.

Wintertaling Op 7 april werden er dertig Wintertalingen in de plas geteld. Acht paar werd op 21 april waargenomen.

Krakeend Twee paar werden op 21 april in het gebied gezien.

Soepeend Drie bonte eenden foerageerden in een sloot op 12 mei.

Pijlstaart Twee poetsende mannetjes van de Pijlstaart zaten langs de plas op 7 april.

Fazant De 'bekende' haan koesterde zich op 21 april in de zon, nabij de vogel liepen twee hennen te foerageren.

Kluut Op 7 en 21 april werden er twee voedsel zoekende vogels aan de rand van de plas gezien. Een enkele vogel verbleef op 12 mei in hetzelfde water.

Watersnip Vijf Watersnippen verbleven op 7 april langs een slootkant.

Oeverloper Een solitaire Oeverloper foerageerde op 21 april langs een slootrand.

Kokmeeuw Twee exemplaren van deze soort verbleven op 7 april in de plas.

Houtduif Een foeragerende vogel werd op 21 april in het telgebied opgemerkt.

Putter Een Putter werd op 21 april op de grond gezien.

5.3.3 Andere waarnemingen

Haas Op 7 april werden vijf Hazen waargenomen en op 21 april vier exemplaren.

5.4 BRUGGEMATEN

De vorig jaar ingezette afname van het aantal broedvogelsoorten gaat in de Bruggematen door, dit jaar zeven tegen elf in 2012 (Bijlage 4). Kolgans, Witte Kwikstaart, Tjiftjaf en Zwarte Kraai bleven weg. Rode Lijst soorten in dit gebied zijn Grutto en Tureluur.

5.4.1 Toelichting bij de broedvogelsoorten

Krakeend 1 territorium

Net als in 2012 ook dit jaar weer een territorium.

Wilde Eend 1 territorium

Ook in dit deelgebied is de Wilde Eend achteruit gegaan. Vorig jaar nog drie paar, dit jaar een paar in het zuidelijke plasdras gebied.

Meerkoet 2 territoria

Van deze soort zijn twee broedgevallen bijgetekend, vorig jaar nog drie. Op 12 mei was de inventarisator getuige van het moment dat kuikens een nest verlieten.

Scholekster 1 territorium

Vorig jaar nog twee paar, dit jaar terug naar een. Een nest werd op 12 mei gevonden.

Kievit 7 territoria

Na vier gevonden legsels en interpretatie kwamen er zeven territoria voor de Kievit uit. Voor een relatief klein gebied als de Bruggematen misschien een redelijk aantal. Echter in vergelijking met de telling in 2010, met 15(!) territoria, is het op zijn minst opvallend te noemen.

Grutto 5 territoria

Eén territorium meer in vergelijking met vorig jaar. Op 12 mei werden er tien alarmerende vogels in de lucht geteld. Een fantastisch uitkomstpercentage.

Tureluur 4 territoria

Een mooi aantal Tureluurs werd in 2013 gekarteerd. Eén meer dan vorig jaar. Op 12 mei hingen zes paniekerige vogels in de lucht.

5.4.2 Waarnemingen van niet-broedvogels

Aalscholver Een rustende Aalscholver werd op 7 april in de dode Populier in het noorden gezien.

Blauwe Reiger Op 7 april werd een exemplaar waargenomen.

Lepelaar In het midden van het telgebied werd op 12 mei een foeragerende Lepelaar gezien.

Grauwe Gans Twee exemplaren van deze soort werden op 21 april geteld.

Soepgans Vier van deze ganzen werden op 7 april gezien en vijf op 21 april. Tijdens telronde drie, op 12 mei, werden er acht witte ganzen waargenomen.

Canadese Gans Naast vier vogels werd een paar met drie kuikens waargenomen op 12 mei.

Bergeend Een foeragerend mannetje Bergeend werd gezien op 12 mei.

Wintertaling Op 7 april werd een foeragerend paartje onder de Eemdijk opgemerkt. Tijdens de volgende telronde op 21 april kon hetzelfde worden geconstateerd.

Slobeend Een paar van deze prachtige poldereend werd op 7 april waargenomen.

Witte Kwikstaart Vorig jaar nog twee territoria in de Bruggematen. Dit jaar maar twee waarnemingen. Op 21 april werd een doortrekkend groepje van zeven exemplaren gezien en twee foeragerende vogels.

5.4.3 Andere waarnemingen

Haas Op 7 en 21 april en op 12 mei werden er in de Bruggematen twee Hazen waargenomen.

5.5 WOLKENBERG

In 2013 is het vijfde achtereenvolgende jaar dat de Wolkenberg op broedvogels geteld is. Net als vorig jaar vonden acht verschillende broedvogelsoorten het gebied

waardig, met een totaal van veertien territoria, vorig jaar negentien (Bijlage 5). Witte Kwikstaart en Kleine Karekiet vestigden zich dit jaar niet. Scholekster en Merel zijn weer terug van weggeweest.

5.5.1 Toelichting bij de broedvogelsoorten

Canadese Gans 2 territoria

Terwijl er vorig jaar nog drie broedgevallen waren, zijn er dit teljaar twee territoria gekarteerd. Een nest is gevonden met drie eieren. Families zijn niet gezien.

Krakeend 1 territorium

Net als in 2012 ook dit jaar een territorium aan de rand van de rechthoekige plas.

Wilde Eend 2 territoria

Vorig jaar drie territoria dit teljaar twee.

Meerkoet 3 territoria

Door twee gevonden nesten, met zeven en acht eieren als inhoud, en een door interpretatie verkregen territorium kwam het aantal in 2013 op drie. In 2012 nog vier.

Scholekster 1 territorium

Na een jaar van afwezigheid in 2013 een broedgeval. Op 12 mei werd een oudervogel met een regenworm in de snavel gesignaleerd.

Kievit 3 territoria

Langzaam maar opvallend gaat de Kievit vooruit in de Wolkenberg. Dit teljaar werden er drie nesten gelokaliseerd. Op 12 mei werd er druk gealarmeerd door twee vogels.

Merel 1 territorium

Deze soort is terug na een jaar van afwezigheid.

Rietgors 1 territorium

Na jaren van twee of drie territoria, dit jaar maar één.

5.5.2 Waarnemingen van niet-broedvogels

Grauwe Gans Twee vogels werden op 7 april gezien.

Nijlgans Een zeer schuwe Nijlgans verbleef op 21 april in het noordelijk deel van het telgebied.

Bergeend In het meest noordelijk perceel verbleef op 12 mei een paartje Bergeend.

Wintertaling Een foeragerend paartje Wintertaling werd op 7 april in de plas gespot.

Kuifeend Een solitair mannetje werd op 21 april in de plas waargenomen.

Fazant Een kastanjekleurige haan werd op 21 april gezien.

Watersnip Uit twee poelen vlogen op 7 april respectievelijk zes en acht Watersnippen op. Op 21 april werden er twee vogels opgemerkt.

Tureluur Veel waarnemingen van de Tureluur komen niet uit dit telgebied. Twee keer twee solitaire vogels op 7 en 21 april.

Houtduif Vier foeragerende Houtduiven verbleven op 7 april in de Wolkenberg.

Graspieper Een clubje van zo'n dertien Graspiepers waren op 7 april rusteloos op doortrek

Witte Kwikstaart Eén enkele waarneming van deze soort: op 21 april werd een Witte Kwikstaart gezien.

Ekster Twee Eksters zaten op 21 april langs de oostrand van de plas.

Kauw Een groepje van 28 foeragerende Kauwen werd op 7 april geteld. De volgende telronde, op 21 april, werden er tien vogels gezien.

5.5.3 Andere waarnemingen

Haas Drie exemplaren bij elkaar en drie 'losse' individuen werden op 7 april waargenomen. Acht Hazen zijn op 21 april gezien en zes op 12 mei.

6. DANKZEGGING

Hierbij dank ik Jan Roodhart (beheerder Natuurmonumenten), hij was behulpzaam bij het leveren van gegevens over het beheer.

7. GERAADPLEEGDE LITERATUUR

Beusekom, R. van, P. Huigen, F. Hustings, K. de Pater & T. Thissen (Red.) 2005.
Rode lijst van de Nederlandse broedvogels. Tirion, Baarn.

Van Dijk A.J. & Boele A. 2011.
Handleiding SOVON Broedvogelonderzoek. SOVON Vogelonderzoek
Nederland, Beek-Ubbergen.

Houten, M. van, 2012.
Resultaten van broedvogelinventarisaties in binnen- en buitendijkse terreinen
van Natuurmonumenten bij rivier de Eem in 2012. Vogelwerkgroep Het Gooi
en Omstreken, Uitgave 210, Hilversum.

BIJLAGEN

- Bijlage 1 Soorten en territoria van broedvogels van de Buitenvaart Noord in 2013, 2012, 2011, 2010, 2009, 2008, 2007, 2006, 2005, 2004, 2003 en 2002.
- Bijlage 2 Soorten en territoria van broedvogels van de Buitenvaart Zuid in 2013, 2012, 2011, 2010, 2009, 2008, 2007, 2006 en 2005.
- Bijlage 3 Soorten en territoria van broedvogels van de Zwarte Noord in 2013, 2012, 2011, 2010, 2009, 2008, 2007 en 2006.
- Bijlage 4 Soorten en territoria van broedvogels van de Bruggematen in 2013, 2012, 2011, 2010, 2009 en 2008.
- Bijlage 5 Soorten en territoria van broedvogels van de Wolkenberg in 2013, 2012, 2011, 2010 en 2009.
- Bijlage 6 Territoriakaarten per soort in 2013.
- Buitenvaart Noord
 - Buitenvaart Zuid
 - Zwarte Noord
 - Bruggematen
 - Wolkenberg

Bijlage 1

Soorten en territoria van broedvogels van de Buitenvaart Noord in 2013, 2012, 2011, 2010, 2009, 2008, 2007, 2006, 2005, 2004, 2003, en 2002. Voor aantallen vóór 2002: zie Van Houten 2011.

Soort	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	2004	2003	2002
Knobbelzwaan	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1
Bergeend	-	2	-	1	2	-	2	2	2	1	5	4
Krakeend	2	2	2	1	1	2	1	-	2	1	-	1
Wintertaling	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	1	-
Wilde Eend	2	6	-	3	2	4	1	5	3	2	8	5
Zomertaling	-	-	1	-	-	-	-	2	1	-	-	1
Slobeend	-	2	1	-	1	1	2	2	5	1	1	3
Kuifeend	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	1
Waterhoen	1	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-
Meerkoet	3	3	10	7	9	12	4	10	15	12	14	15
Scholekster	-	2	1	1	1	2	-	1	3	2	3	1
Kluut	11	8	4	1	5	-	7	1	-	-	4	3
Kleine Plevier	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
Kievit	10	12	7	5	7	5	7	8	13	8	12	11
Kemphaan	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
Grutto	10	12	10	11	8	6	10	8	8	4	10	12
Tureluur	2	5	2	2	4	3	3	4	9	2	6	6
Veldleeuwerik	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	1
Graspieper	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1
Witte Kwikstaart	-	1	1	1	2	2	2	2	6	1	2	1
Blauwborst	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-
Merel	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Kleine Karekiet	-	2	2	5	7	10	3	2	4	5	4	6
Rietgors	1	2	2	2	4	5	2	2	6	6	8	8
Aantal Territoria	42	59	43	40	54	53	45	50	82	49	80	82
Aantal Soorten	9	13	12	12	14	12	13	14	18	16	15	19

Bijlage 2

Soorten en territoria van broedvogels van de Buitenvaart Zuid in 2013, 2012, 2011, 2010, 2009, 2008, 2007, 2006 en 2005.

Soort	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005
Fuut	1	-	-	-	-	-	-	1	-
Knobbelzwaan	-	-	-	-	-	-	1	1	-
Kolgans	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Grauwe Gans	-	1	2	2	-	-	-	-	1
Soepgans	7	2	1	-	2	-	-	-	7
Canadese Gans	4	-	3	-	1	1	-	-	1
Bergeend	1	2	2	3	1	-	2	1	-
Smient	-	-	-	-	-	1	-	-	-
Krakeend	3	6	3	4	1	5	3	4	1
Wintertaling	-	-	-	-	1	-	-	1	1
Wilde Eend	1	5	8	4	9	8	6	10	10
Zomertaling	-	1	-	-	-	-	2	1	-
Slobeend	1	2	1	1	3	2	2	2	-
Kuifeend	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Waterral	-	-	-	-	1	-	-	-	-
Waterhoen	-	-	-	-	1	-	1	2	1
Meerkoet	5	11	7	10	10	7	11	15	15
Scholekster	3	4	5	5	4	5	3	5	8
Kievit	16	20	21	14	9	17	17	10	18
Grutto	11	11	26	16	19	13	10	11	17
Tureluur	5	7	5	8	6	8	6	10	12
Graspieper	-	-	2	1	-	-	2	1	1
Witte Kwikstaart	2	3	2	2	2	2	3	3	3
Rietzanger	1	-	-	2	2	-	-	-	-
Bosrietzanger	-	1	-	1	-	-	-	-	-
Kleine Karekiet	3	4	-	2	8	3	-	5	3
Rietgors	2	1	-	3	2	1	1	1	2
Aantal Territoria	66	81	88	78	82	73	71	84	103
Aantal Soorten	16	16	14	16	18	13	16	18	18

Bijlage 3

Soorten en territoria van broedvogels van de Zwarte Noord in 2013, 2012, 2011, 2010, 2009, 2008, 2007 en 2006.

Soort	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006
Grauwe Gans	1	-	-	-	-	-	-	-
Canadese Gans	1	-	-	-	-	-	-	-
Knobbelzwaan	-	-	-	-	-	1	-	-
Bergeend	-	1	-	-	1	-	1	-
Krakeend	1	3	1	3	2	1	1	1
Wintertaling	-	-	-	-	-	-	-	1
Wilde Eend	1	3	2	3	2	3	3	3
Zomertaling	-	-	-	1	-	-	1	1
Slobeend	3	3	3	3	2	1	1	1
Kuifeend	3	2	-	-	-	1	-	1
Waterhoen	-	1	-	-	-	-	-	-
Meerkoet	4	7	9	16	14	19	15	17
Scholekster	3	1	4	2	1	1	1	1
Kluut	-	-	1	1	1	1	-	-
Kievit	13	16	11	11	11	17	12	9
Grutto	16	17	14	19	9	12	11	16
Tureluur	5	6	4	7	7	6	1	3
Veldleeuwerik	-	-	-	-	1	-	-	-
Witte Kwikstaart	1	2	-	1	1	1	-	2
Rietgors	-	-	-	-	-	-	1	-
Aantal Territoria	52	62	49	67	52	64	48	56
Aantal Soorten	12	12	9	11	12	12	11	12

Bijlage 4

Soorten en territoria van broedvogels van de Bruggematen in 2013, 2012, 2011, 2010, 2009 en 2008.

Soort	2013	2012	2011	2010	2009	2008
Kolgans	-	1	1	1	1	-
Nijlgans	-	-	1	-	-	-
Krakeend	1	1	-	1	-	-
Wintertaling	-	-	1	-	-	-
Wilde Eend	1	3	2	2	1	-
Buizerd	-	-	-	1	-	-
Meerkoet	2	3	2	2	2	2
Scholekster	1	2	1	1	1	1
Kievit	7	8	14	15	10	13
Grutto	5	4	5	5	4	3
Tureluur	4	3	5	5	3	3
Witte Kwikstaart	-	2	1	-	-	-
Merel	-	-	1	-	-	-
Tjiftjaf	-	1	1	-	-	-
Zwarte Kraai	-	1	-	-	-	1
Aantal Territoria	21	29	35	33	22	23
Aantal Soorten	7	11	12	9	7	6

Bijlage 5

Soorten en territoria van broedvogels van de Wolkenberg in 2013, 2012, 2011, 2010 en 2009.

Soort	2013	2012	2011	2010	2009
Grauwe Gans	-	-	-	-	1
Canadese Gans	2	3	1	2	1
Krakeend	1	1	-	-	-
Wilde Eend	2	3	2	6	4
Slobeend	-	-	1	1	-
Waterhoen	-	-	-	-	1
Meerkoet	3	4	4	5	3
Scholekster	1	-	1	1	1
Kievit	3	2	1	2	1
Watersnip	-	-	1	-	-
Houtduif	-	-	1	-	-
Witte Kwikstaart	-	1	-	-	-
Blauwborst	-	-	1	-	-
Merel	1	-	1	1	-
Kleine Karekiet	-	3	4	2	3
Rietgors	1	2	2	2	3
Aantal Territoria	14	19	20	22	18
Aantal Soorten	8	8	12	9	9

Bijlage 6 Territoriakaarten per soort in 2013

- Buitenvaart Noord
- Buitenvaart Zuid
- Zwarte Noord
- Bruggematen
- Wolkenberg

De verspreiding van de soorten wordt weergegeven door middel van stippenkaarten, waarbij elke stip globaal de ligging van het territorium aanduidt.

Buitenvaart Noord 2013

BMP 2013 - Telgebieden NM Eem: Buitenvaart Noord Wilde Eend 2 territoria

BMP 2013 - Telgebieden NM Eem: Buitenvaart Noord Waterhoen 1 territoria

BMP 2013 - Telgebieden NM Eem: Buitenvaart Noord

Meerkoet 3 territoria

BMP 2013 - Telgebieden NM Eem: Buitenvaart Noord

Kluut 11 territoria

BMP 2013 - Telgebieden NM Eem: Buitenvaart Noord

Kievit 10 territoria

BMP 2013 - Telgebieden NM Eem: Buitenvaart Noord

Grutto 10 territoria

BMP 2013 - Telgebieden NM Eem: Buitenvaart Noord

Tureluur 2 territoria

BMP 2013 - Telgebieden NM Eem: Buitenvaart Noord

Rietgors 1 territoria

Buitenvaart Zuid 2013

Fuut 1 territoria

Soepgans 7 territoria

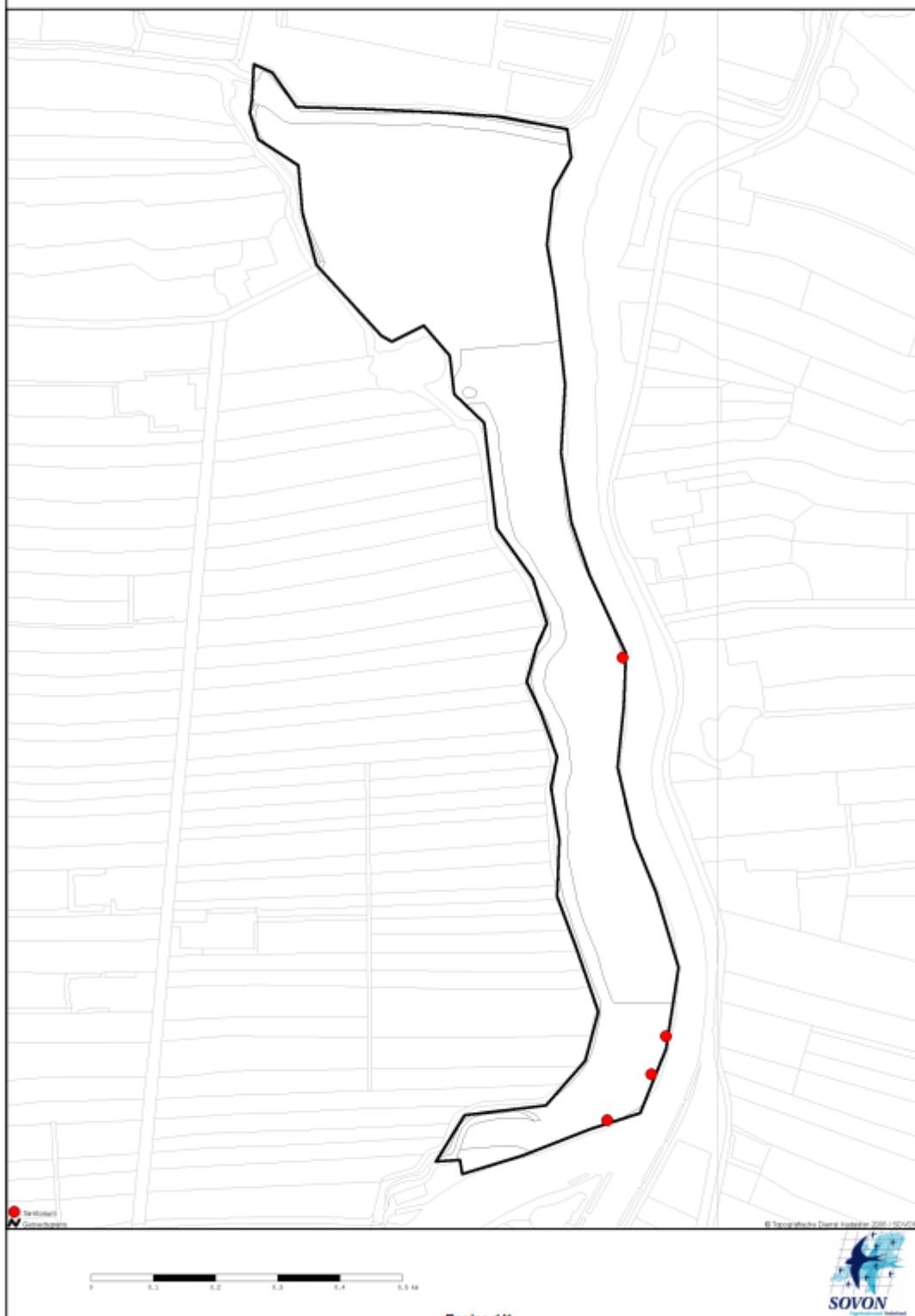

Verkeerder:
Kommunale Bedrijven

© Topografische Dienst Kadaster 2004-11-05/07/04

Canadese Gans 4 territoria

Bergeend 1 territoria

Verkeers
Luchthaven

© Topografische Dienst Kadaster - 2008-11-05/07/08

Krakeend 3 territoria

Verkeerder
Waterschap

© Topografische Dienst Kadaster 2006-1 SOVON

Wilde Eend 1 territoria

Verstuurde
Aankomst

© Topografische Dienst Kadaster 2006 / SOVON

Slobeend 1 territoria

Meerkoet 5 territoria

© Territoriale Dienst Landbouw 2014-15/16/17/18

Scholekster 3 territoria

Verkeers
Schiedamschen

© Technische Dienst Aardrijkskunde 2006 / SOVON

Kievit 16 territoria

© 2014 SOVON

© Territorio Dacia Interior 2014 SOVON

Grutto 11 territoria

Verdadero
Autocad

© Tecnológico de Costa, 2006. I. SOVON

Tureluur 5 territoria

Verkeerder
Kantoor

© Territoriale Dienst Kadaster 2014 / 100074

Witte Kwikstaart 2 territoria

Rietzanger 1 territoria

© Territórios Demais Indígenas - 2014 / SOVON

Kleine Karekiet 3 territoria

Wettswart
Wetenskap

© Topografiese Data: Inisiatief 2006/1/2005/04

Rietgors 2 territoria

▼ Markatori
▲ Aizsargiņi

© Starptautiskā Dzemtes Informācijas Sistēma (SDI) / ICSGIS

Zwarte Noord 2013

BMP 2013 - Telgebieden NM Eem: Zwarte Noord Grauwe Gans 1 territoria

BMP 2013 - Telgebieden NM Eem: Zwarte Noord Canadese Gans 1 territoria

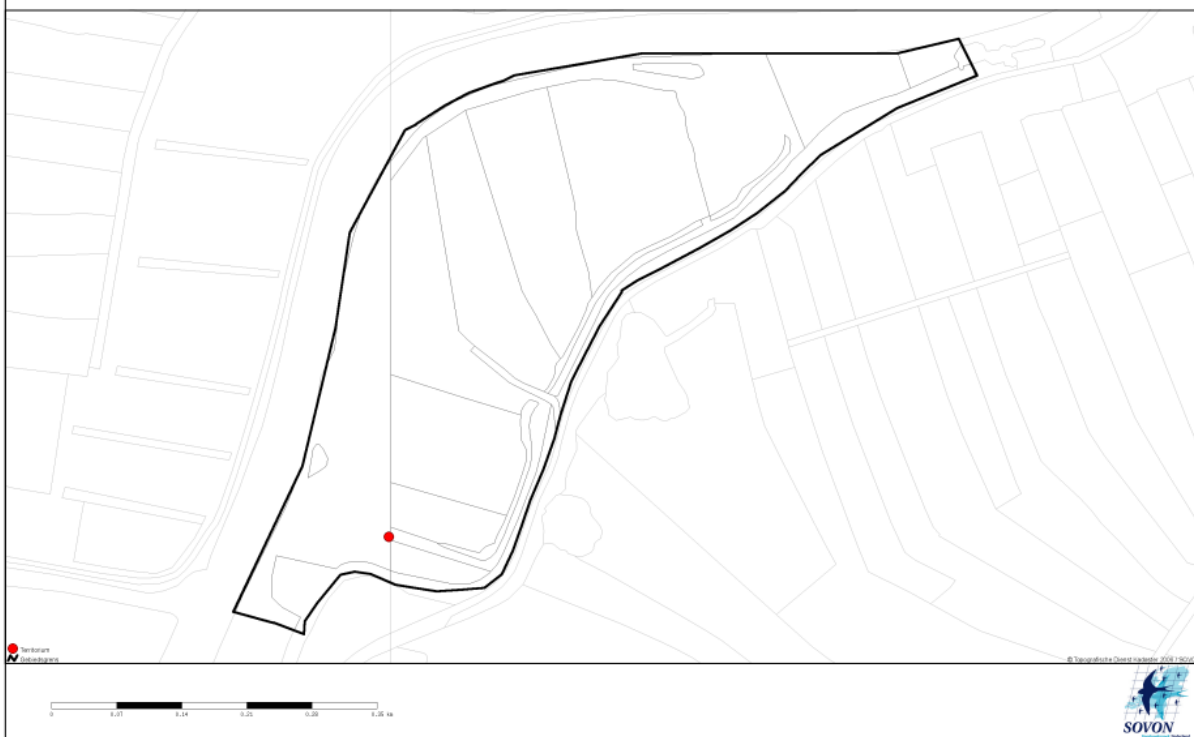
BMP 2013 - Telgebieden NM Eem: Zwarte Noord

Krakeend 1 territoria

BMP 2013 - Telgebieden NM Eem: Zwarte Noord

Wilde Eend 1 territoria

BMP 2013 - Telgebieden NM Eem: Zwarte Noord

Slobeend 3 territoria

BMP 2013 - Telgebieden NM Eem: Zwarte Noord

Kuifeend 3 territoria

BMP 2013 - Telgebieden NM Eem: Zwarte Noord

Meerkoet 4 territoria

BMP 2013 - Telgebieden NM Eem: Zwarte Noord

Scholekster 3 territoria

BMP 2013 - Telgebieden NM Eem: Zwarte Noord

Kievit 13 territoria

BMP 2013 - Telgebieden NM Eem: Zwarte Noord

Grutto 16 territoria

BMP 2013 - Telgebieden NM Eem: Zwarte Noord

Tureluur 5 territoria

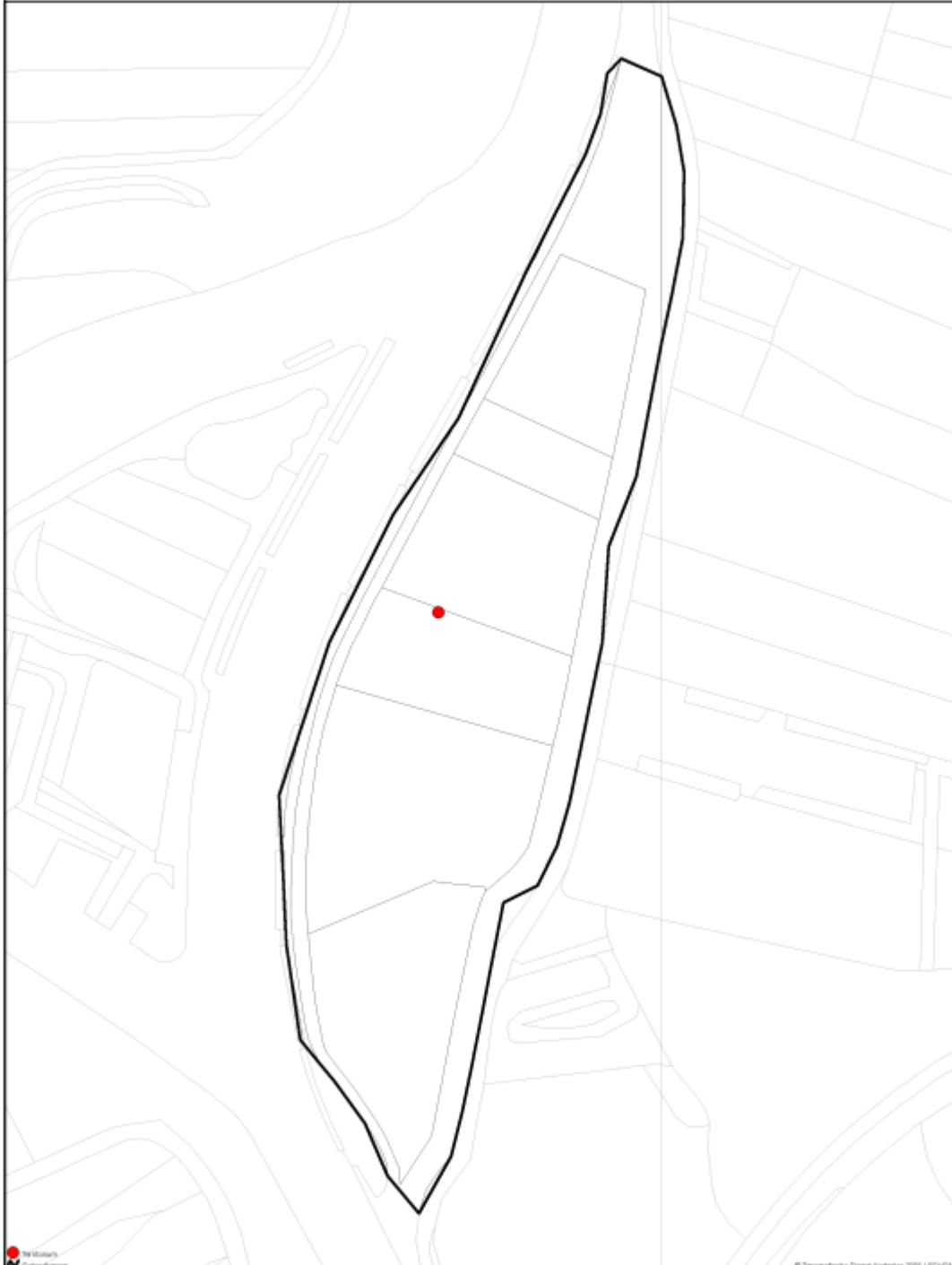
BMP 2013 - Telgebieden NM Eem: Zwarte Noord

Witte Kwikstaart 1 territoria

Bruggematen 2013

Krakeend 1 territoria

Wijkbeheer
Wijkbeheer

© Topografische Dienst Kadaster 2008-11/2014

Wilde Eend 1 territoria

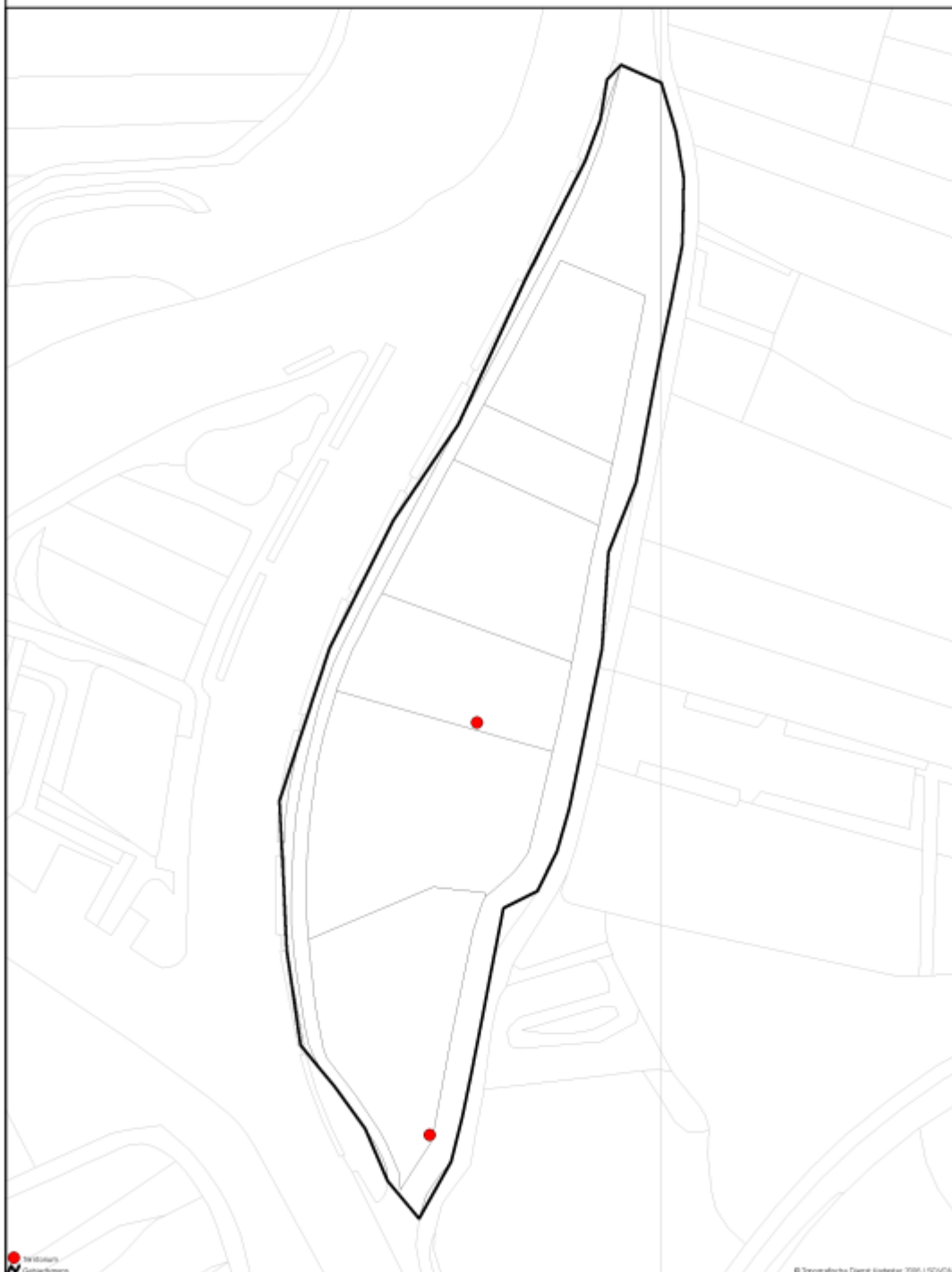

Wilde eend
Wilde eend

© Topografische Dienst Kadaster 2004-2005/06

Meerkoet 2 territoria

Scholekster 1 territoria

Wijknaam
Adresgegevens

© Topografische Dienst Kadaster 2011-12/2014

Kievit 7 territoria

● Puntos
▲ Antenas

© Topografía Dora Induráin 2011-2014

0 0,05 0,1 0,15 0,2 0,25 m

Grutto 5 territoria

Tureluur 4 territoria

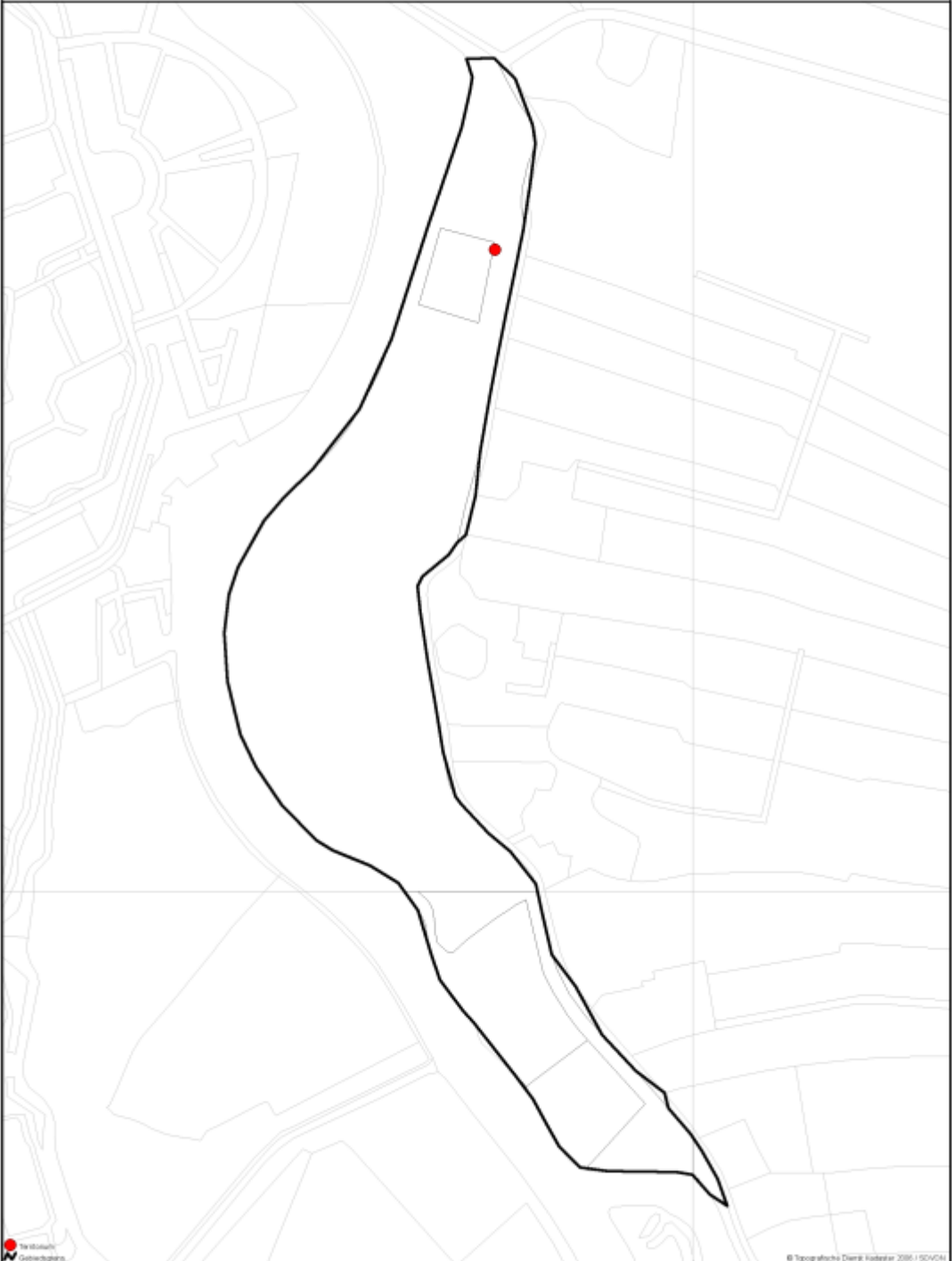

Wolkenberg 2013

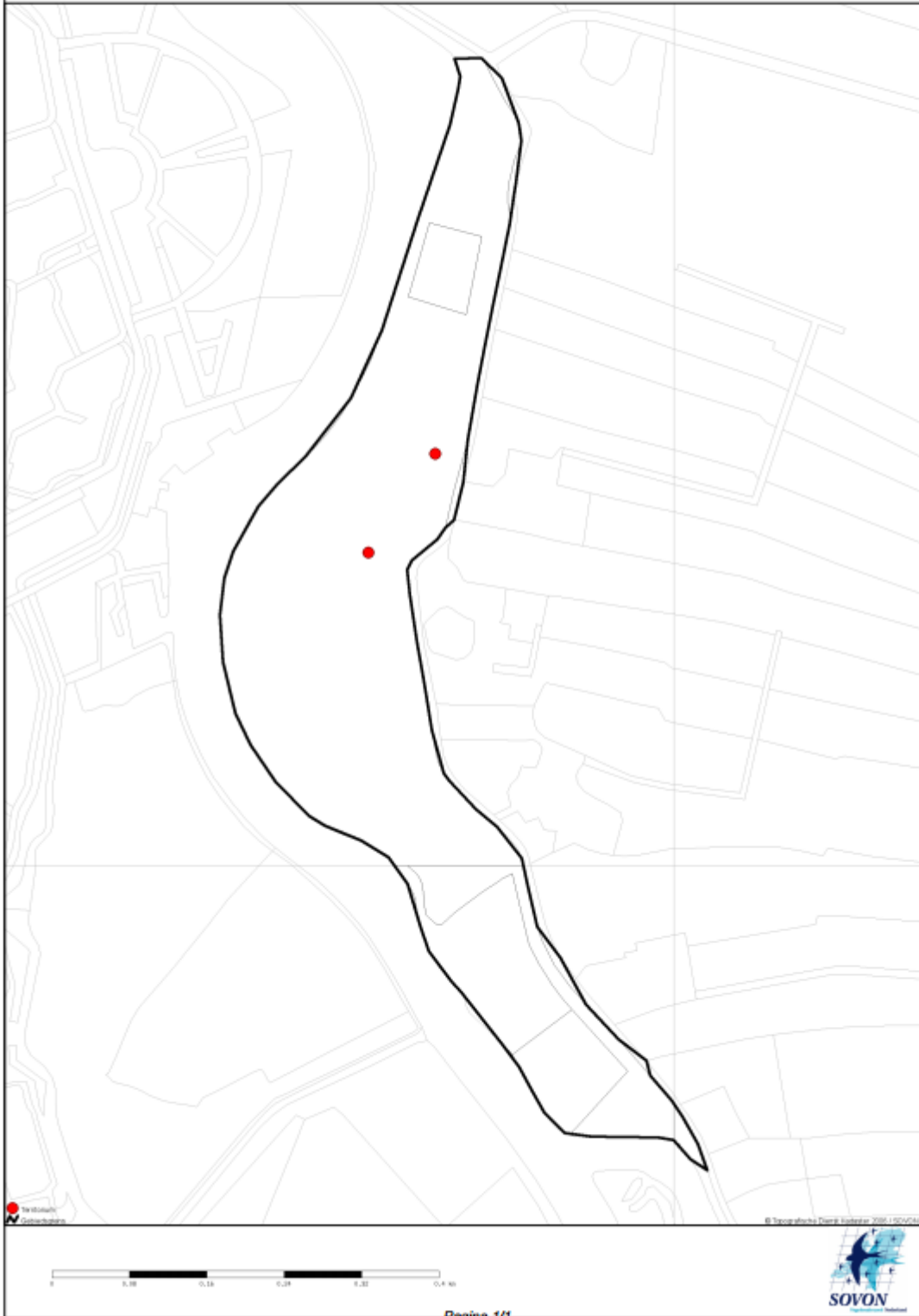
Canadese Gans 2 territoria

Krakeend 1 territoria

Wilde Eend 2 territoria

Meerkoet 3 territoria

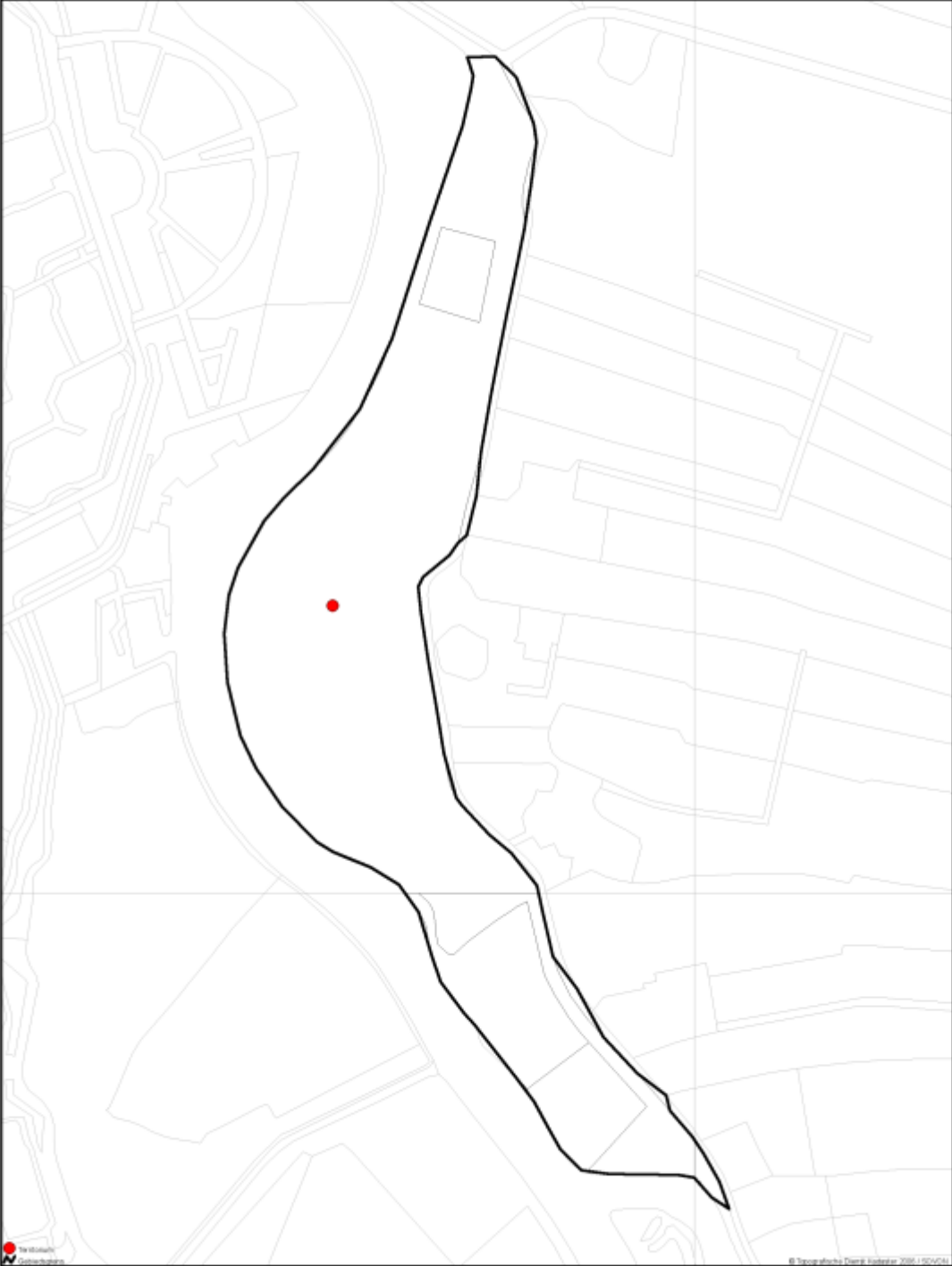

© Wilmans
© 2014-2015

© Toeslagenaars Dienst Interieur 2014-2015

Scholekster 1 territoria

© Sovon

© Sovon

Kievit 3 territoria

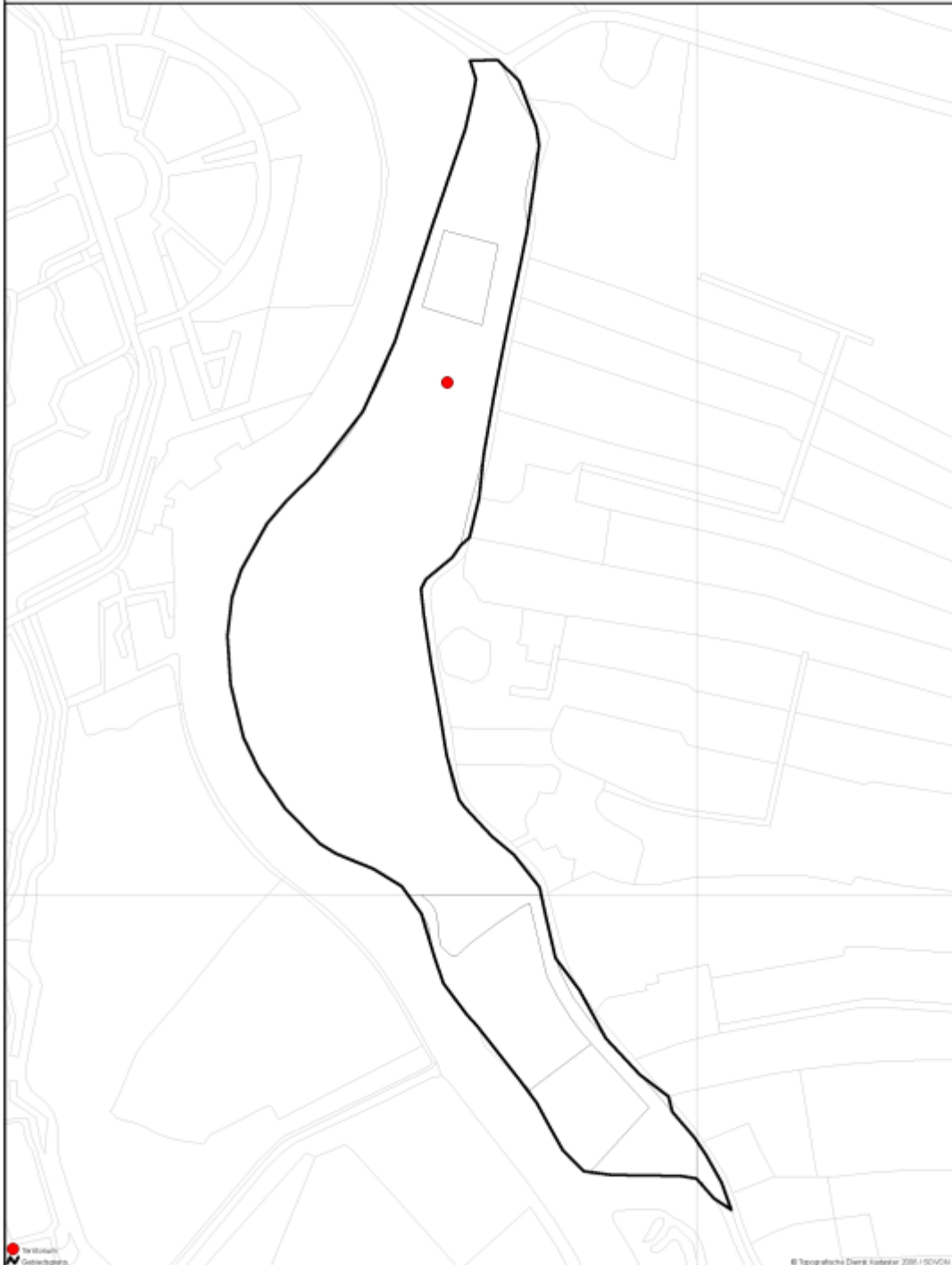

© 2010 SOVON

© 2010 SOVON

Merel 1 territoria

© Topografische Dienst kadaster 2004-11-05/05/04

Rietgors 1 territoria

© Topografiska Piena kartes 2011. LĪDZŪKĀ

